

YARGITAY KARARI

Yargıtay 4. Hukuk Dairesinden:

TÜRK MİLLETİ ADINA
YARGITAY İLÂMI

Esas No : 2025/2459
Karar No : 2025/8104

İNCELENEN KARARIN

MAHKEMESİ : Bafra 1. Asliye Hukuk Mahkemesi
(Asliye Ticaret Mahkemesi Sıfatıyla)

TARİHİ : 27.10.2023

SAYISI : 2022/20 Esas-2023/395

DAVACI : Kurtuluş Köroğlu (Yargılama sırasında vefat etmekle) mirasçıları;
1-Kürşat Köroğlu 2-Melahat Köroğlu 3-Sudenur Köroğlu

DAVALILAR : 1- Mustafa Yıldırım
: 2- Anadolu Anonim Türk Sigorta Şirketi

İlk Derece Mahkemesince kesin olarak verilen kararın kanun yararına temyizen incelenmesi Adalet Bakanlığı tarafından istenilmiş olmakla; Tetkik Hâkimi tarafından hazırlanan rapor dinlendikten sonra dosyadaki belgeler incelenip gereği düşünüldü:

I. DAVA

Davacı vekili dava dilekçesinde; davalıların sürücüsü ve zorunlu trafik sigortacısı olduğu aracın davacının yolcu olarak bulunduğu motosiklete kusurlu olarak çarpmasıyla meydana gelen trafik kazası sonucu davacının yaralandığını, kaza nedeniyle çalışmadığını beyan ederek, fazlaya dair hakları saklı kalmak kaydıyla 1.000,00 TL maddi, 5.000,00 TL manevi tazminatın dava tarihinden işleyecek yasal faizi ile davalılardan müştereken ve müteselsilen (manevi tazminattan sadece davalı gerçek kişi sorumlu olmak kaydıyla) tahsilini talep etmiş, ıslah dilekçesiyle maddi tazminat talebini 30.823,97 TL'ye yükseltmiştir.

II. CEVAP

Davalı Anadolu Anonim Türk Sigorta Şirketi cevap dilekçesinde; davacı tarafça ZMMS Genel Şartlarında belirtilen ve ibrazı zorunlu olan belgelerle yapılmış bir başvuru bulunmuyor ise dava şartı yokluğundan huzurdaki davanın reddi gerektiğini, zamanaşımının dolduğunu, derdest dava var ise, uzlaşma var ise, sulh var ise davanın reddi gerektiğini, alacaklı borçlu sıfatlarının birleştiğini, davacı delillerinin tebliği gerektiğini, illiyet bağının, kusur oranının, maluliyet durumunun tespiti gerektiğini, geçici işgöremezliğin teminat dışı olduğunu, aktüer bilirkişiden %1,8 teknik faize göre rapor alınması gerektiğini, asgari ücretin esas alınmasını, hatır taşınması ve müterafik kusur indirimi yapılması gerektiğini beyan ederek davanın reddini istemiştir.

III. İLK DERECE MAHKEMESİ KARARI

İlk Derece Mahkemesinin yukarıda belirtilen kararı ile; davanın kısmen kabulü ile 19.727,35 TL maddi tazminatın dava tarihi olan 02.11.2018 tarihinden itibaren işleyecek yasal faizi ile birlikte davalılardan müştereken ve müteselsilen alınarak (davalı sigorta şirketinden poliçe limitiyle sınırlı olmak üzere) miras payları oranında davacılara verilmesine, fazlaya ilişkin talebin reddine, manevi tazminat talebinin kabulü ile 5.000,00 TL manevi tazminatın olay tarihi olan 22.06.2018 tarihinden itibaren işleyecek yasal faizi ile davalı Mustafa Yıldırım'dan alınarak miras payları oranında davacılara verilmesine karar verilmiştir.

IV. KANUN YARARINA TEMYİZ

A. Kanun Yararına Temyiz Sebepleri

İlk Derece Mahkemesinin yukarıda belirtilen kararına yönelik Adalet Bakanlığı kanun yararına temyiz isteminde; mahkemece, hatır indiriminden sadece hatır için taşıyanın yararlanabileceği, hatır taşıması ile ilgisi bulunmayan diğer araç sürücüsü ve sigortacısı olan davalı şirketin hatır indiriminden yararlanamayacağı dikkate alınmaksızın davalılar hakkında maddi tazminat tutarından indirim yapılarak karar verilmiş olmasının doğru olmadığı belirtilmiştir.

B. Değerlendirme ve Gerekçe

Uyumsuzluk; davalının sürücüsü olduğu ve diğer davalı sigorta şirketi tarafından Karayolları Motorlu Araçlar Zorunlu Mali Sorumluluk Sigortası (ZMSS) Poliçesi ile teminat altına alınan aracın karıştığı iki taraflı trafik kazası sonucu karşı motosiklette yaralanıp malul kalan davacı yolcunun geçici ve sürekli iş göremezlik ile manevi tazminat talebine ilişkindir.

2918 sayılı Karayolları Trafik Kanunu'nun 87 nci maddesinin birinci fıkrası yollamasıyla 6098 sayılı Türk Borçlar Kanunu'nun (TBK) 51 inci maddesi uyarınca hatır için karşılıksız yolcu taşıma veya aracı kullandırmada genel hükümlere göre tazminattan uygun bir indirim yapılması, doktrinde ve Yargıtay içtihatlarında benimsenmiş ve yerleşmiştir.

Hatır için yolcu taşıma veya aracı kullandırmadan söz edebilmek için, ölen veya yaralananın bir menfaat karşılığı olmaksızın taşınması veya aracın kullanılması, diğer bir deyişle taşıma veya kullanmada ölen veya yaralananın menfaatinin bulunması gerekir. Bu nedenle taşıma veya kullanmada işletenin veya eylemlerinden sorumlu olduğu kişilerin bir menfaatinin bulunması hâlinde hatır taşımasından söz edilemez. Bu bakımdan hatır ilişkisinin değerlendirilmesinde taşıma veya kullanmanın kimin menfaatine olduğunun belirlenmesi önemlidir. Taşıma veya kullandırma, ekonomik yarar için olabileceği gibi ortak toplumsal değerler nedeniyle de olabilir. Ancak yakın akrabaların ve eşin taşınmasında bir menfaatten söz edilemeyeceği için hatır için taşımadan da bahsedilemez. Hâkim, gerekçesini kararında tartışmak ve nedenlerini göstermek koşuluyla tazminattan mutlaka indirim yapmak zorunda da değildir.

Somut olayda her ne kadar mahkemece davacı ile sürücünün arkadaş oldukları ceza dosyasında sürücü Emre'nin beyanına göre sabit olduğundan bahisle tazminattan %20 oranında hatır taşıması nedeniyle indirim yapılmış ise de, davaya konu iki taraflı trafik kazasında davacı karşı motosiklette yolcu olup davacının davalıların sürücüsü ve zorunlu trafik sigortacısı olduğu araçta yolcu olmamasına göre, hatır taşıması indirimi sadece yolcuyu hatır için taşıyan araç yönünden mümkün olduğundan, davalılar lehine hatır taşıması indirimi yapılmaması gerektiğinin gözetilmemesi doğru olmayıp Adalet Bakanlığının bu yöndeki kanun yararına temyiz isteminin kabulü gerektirir.

V. KARAR

Açıklanan sebeplerle;

Adalet Bakanlığının 6100 sayılı Kanun'un HMK'nın 363/1 hükmüne dayalı kanun yararına temyiz isteminin kabulü ile kararın sonuca etkili olmamak üzere **KANUN YARARINA BOZULMASINA,**

Kararın bir örneğinin ve dava dosyasının Adalet Bakanlığına gönderilmesine,
20.05.2025 tarihinde oy birliğiyle karar verildi.